

Einspinner, ki se prične pričakati z Jugoslovani, na katere je menda še zdaj nevoljen, ker je moral pred leti kot kanonir plačati nekega koštruna, ki ga je povozil z bicikljem svojega stotnika. Nekdanji kanonirski podčastnik tako kriči, da mora dr. Korošec prekiniti svoj govor. Veselost nastane, ko zakliče sonoren glas: Gospodje! Z vašim prekinjenjem nam vzamete ves naš čas. Dr. Korošec šiba nemške krivice nasproti Slovincem. To nemške poslance silovito peče. Stari sovražniki Slovincem: Markhl, Einspinner, Wastian in Bachmann kriče na dr. Korošca, ki jim seveda ne ostane dolžan odgovora. Dr. Korošec ožigosa „Südmarkin“ poziv, naj se zglašujejo Nemci za uradniška mesta. Markhl in Einspinner kričita. Slovenci jim seveda ne ostanejo dolžni odgovora. Da Wastian tudi kriči, je samobesebi umevno. Dr. Korošec se peča z imenovanjem deželnega šolskega nadzornika na Kranjskem in zahteva, naj se imenuje slovenski šolski nadzornik za Koroško. Nemci seveda besne jeze. Govornik graja imenovanje nemškega šolskega nadzornika na Spodnjem Štajerskem in zahteva, naj se slovenska celjska gimnazija po načelih Bienerthovih izpopolni. Ob živahnem pritrjevanju zaključil govornik svoj govor okoli 10. ure zvečer.

Kako v živo je zadel dr. Korošec s svojim govorom, kaže dejstvo, da sta se drugi dan justični minister Hochenburger in naučni minister grof Stürgkh branila pred njegovimi napadi.

Zelo čudno se vedejo pri glasovanju o proračunu Plojevi pristaši v hrvaškem klubu, to so slovenski liberalci in Hrvati. Takoj pri prvem glasovanju o razpoložljivem zakladu ministrskega predsednika jih je zmanjkalo kar naenkrat devet, torej polovica. S takimi ljudmi ni mogoče delati politike! Za nje je res edino dober voditelj dr. Ploj, ki se vlade boji na vseh konceh in krajih. Splošno se govori, da je šel Ploj vladi pri glasovanju o proračunu zelo na roke ter marsikaj storil, da jih je pri glasovanju toliko manjkalo. Ali se bo še sedaj kdo čudil, da naši poslanci niso stopili s takimi politiki v en klub? V Slovenskem klubu je red in stroga disciplina, med Plojevci zmedenost, nedelednost in prijenljivost. Našim kmetom bo tudi dobro povedati, kar pišejo listi o Plojevi prijaznosti do kmeta. Sedaj dela na tihem z vso zgovornostjo za rumunsko trgovinsko pogodbo in za pooblastilni zakon, s kojim se bodo sklenile nove trgovinske pogodbe. Nove živine nam hočejo poslati v naše kraje, in Ploj je v tem prvoboritelj, četudi šele na tihem.

Pri glasovanju o proračunu so zmanjkali izmed Slovincem Ježovnik in dr. Rybar ter sedem Hrvatov.

Politični ogled.

— **Proti razkosavanju zemljišč.** Na Bavarskem se v zadnjem času zemljišča mnogo razkosavajo, posebno v upravnem okraju Nižje Bavarsko. To dejstvo je vabudilo pozornost bavarske vlade in deželnega zbora. Ministrstvo je upravnim oblastem ukazalo, da naj pazno zasledujejo take pojave in jih po možnosti zabranjujejo. Proti razkosavanju zemljišč izdani predpisi naj se izvršujejo najstrožje. Pred vsem naj se deluje na to, da če se že mora posestvo razkosati, naj to opravi domača hranilnica in posejilnica, kakor se to z mnogim uspehom izvršuje po ostalih okrožjih. Veliki dobički, ki bi sicer pripadli zemljiškimi prekupcem, pridejo tako v dobro domačinom, kateri dobe posamezne dele posestva od zadrage po nizki ceni. Razkosavanje pospešuje „beg iz dežele“, posamezni kmetje pa navadno mnogo preplačajo poedine kose zemljišč in če kupnine ne plačajo takoj, morajo dati prekupcu visoke obresti. Kupec se dostikrat na ta način tako silno obremeni, da ne more izhajati. Ministrstvo poziva konečno oblasti, da naj v tem smislu delujejo spoznamno s kmetijskimi društvi in zadrugami.

— **Ogrsko.** Sedaj je gotovo, da sedanje Wekerlovo ministrstvo ne ostane dalje na krmilu. Dne 21. t. m. se je vršil ministri svet, ki je naročil ministrskemu predsedniku, da naj prosil kralja za odpust kabineta. V torek dne 22. t. m. je bil ministri svet predsednik Wekerle sprejet od kralja v avdijenci, ki je trajala pol drugo uro. Dr. Wekerle je kralju pojasnil svoje stališče glede jezika pri armadi, a ni mogel pridobiti kralja za svoje zahteve, na na kar ga je prosil v svojem in v imenu celega kabineta za odpust. Kralj je izrekel željo, da naj člani ministrstva še nekaj dni opravljajo svoje posle, potem mu bo nasmnil svoj sklep.

Mala politična naznanila.

Dne 16. junija: Nemško-nacionalni državnozborni klub je z večino glasov sklenil, da nastopi za laško pravno fakulteto v Trstu. — Gališki in bukovinski Rusini se zopet pogajajo za zopeten vstop bukovinskih rusinskih poslancev v skupen klub. — Cesar je sprejel večeraj na Danaju nemškega princea Henrika v daljši zasebni avdijenci. — Med Turčijo in Grško se vrše tajna pogajanja. Grška je pripravljena plačati za priklopljenje Kreta 15 milijonov frankov, turški posredovalci pa zahtevajo 35 milijonov frankov. — Potres, ki je napravil na Francoskem toliko škode, je glasom poročil iz Barcelone pretresal tudi barcelonski okraj na Španskem 80 sekund in porušil mnogo poslopj. Dve osebi sta ubiti.

Dne 17. junija: Ruska дума je odobrila kredit 15 milijonov rubljev za vojne telefone, za vojaško izobrazbo in za srakoplove. — V Djakovu se je 12.000 Arbanasov bojevalo z 12 bataljoni turških rednih čet, katerim je zapovedoval Sabit paša. Arbanasi so podlegli turškemu topništvu. — V Črnigori so zaprli več oseb, med njimi tudi bivšega poveljnika Vukiniča, ki je agitiral za to, naj se postopa s črnogorskim knezom Nikitom, kakor se je postopalo s turškim carjem. — V Gimmi pri Palermo na Laškem se

je uprl prebivalstvo radi prevelikih davkov. Nastopiti je moralo vojaštvo.

Dne 18. junija: Ruska дума je odgodena do 23. oktobra. — Ruskemu znanjem ministru Izvolckemu bo sledil Gorempkin. — Angleško časopisje poroča, da je podala Grška glede na Kreta pomirljive izjave. — Po mnenju nekdanjega ogrskega finančnega ministra Lukacsa, ki ga je cesar dvakrat sprejel v avdijenci, ostane sedanja ogrska vlada še nadalje. — V Carigradu so podaljšali obsedno stanje do 31. julija. — Na Ruskem Poljskem se je izvedla delna mobilizacija, ki je baje v zvezi s perzijskimi dogodki.

Dne 19. junija: Listi poročajo, da se sestaneta letos naš cesar in angleški kralj Edvard najbrž v Išlo. — Turčija je baje ponudbo Grške za nakup Kreta proti odkupni 35 milijonov frankov odklonila. — Francoska vlada preganja bardoškega nadškofa kardinala Andriena, ker je v nekem cerkvenem govoru obsojal ločitev cerkve od države in civilni zakon. Duhovščina girondskega okraja je poslala kardinalu to-le spomenico: Katoliška zavest je na Francoskem predolgo spala, a po Vašem vplivnem glasu se je vzbudila in bo čuvala socijalni red. Po mnogih bojih bo zmaga pravica nasilstvo.

Dne 20. junija: Španska je mobilizovala drugi armadni zbor. Najbrže se odpošlje v Maroko. — Srbija se oborožuje. Čez Solun se pripelje v Srbijo veliko streliva s Francoskega in iz Belgije. — Turški poslanci vseh strank izjavljajo, da hoče Turčija z vso silo braniti Kreto. Vele-vlasti se še niso odločile za odpoklicanje vojakov s Kreta. — Zmaga katoličanov na Holandskem. Na Holandskem so si katolicani pri volitvah v zbornico od 100 sedežev pridobili 55. Tudi pri 36 ožjih volitvah pribere si še nekaj sedežev. — Prizadevanja grofa Thuna, da bi dosegel delomožnost češkega deželnega zbora, so se izjalovila. — Srbski listi pišejo, da se je med častniki zasnovala zarotniška zveza proti bivšemu prestolonasledniku Jurju. Častniki imajo namen ga ubiti. — Potres na južnem Francoskem je napravil 16 milijonov frankov škode.

Dne 21. junija: Češki narodni svet je izjavil, da jezikovni načrt ni sprejemljiv. — Najvišje sodišče je zavrnilo ničnostno pritožbo morileca Siczynskega, ki je umoril ces. namestnika Poteckega in bil obsojen na smrt. — Med irskimi katoliki in protestanti je prišlo večeraj do krvavih bojov, pri katerih je bilo več hiš porušanih, več oseb ranjenih. Policisti so na konjih naskočili množico in zaprli 50 oseb. — Upajo, da se sklene trgovinska pogodba med Srbijo in našo državo.

Dne 22. junija: „Hrv. kor.“ poroča, da so uradniki skupnega finančnega ministrstva že izdelali načrt ustave za Bosno in Heregovino. — Grški ministri svet se je počel s splošno mobilizacijo. Načelnik generalnega štaba III. armadnega zbora Ali Rica je dobil ukaz, da nadzoruje turško mejo. — Srbski zarotniki so baje najeli ljudi, ki naj bi umorili bivšega prestolonaslednika Jurija. Jurij dobiva grozilna pisma, ki ga svare, naj ne stopi v kraljevo palačo in naj se ne vozi brez spremstva.

Dne 23. junija: Češki „Narodni Listy“ poročajo, da je ministri svet sklenil, da namerava vlada podaljšati poletno zasedanje. — Črnogorska skupština je enoglasno sprejela trgovinske pogodbe z Rusijo, Bolgarijo in Turčijo. — Srbski kralj Peter je baje glavnima zarotnikoma bivšemu ministru Genčiću in polkovniku Mašinu vsakemu po 100.000 frankov objubil, ako se odločita, da zapustita Srbijo. Zarotniško zborovanje, katero sta Genčić in Mašin o ponedelju obvestila, je sklenilo, ponudbo odkloniti in se še huje boriti proti princu Juriju.

Razne novice.

* **Iz sodnijske službe.** Sodnijski oficijal Hans vitez pl. Villefort v Laškem je imenovan za sodnijskega nad-officijala v Šmarju pri Jelšah.

* **Iz pošte.** Imenovani so: Poštain oficijantom ozir. oficijantijum: Franc Pein za Celje, Štefanija Seitz za Podčrtek, Leopold Wressunig za Konjice, Leontina Kreisler za Slov. Bistrico, Hugo Lang za Pragarško, Vincenc Harnet za Maribor (kolodvor), Leopoldina Rotter za Slov. Bistrico in Ivan Siebenreich za Pragarško.

* **Iz železniške službe.** Pri prometu so premeščeni: Edvard Baigiböck, pristav, iz Voitsberga na koroški kolodvor v Maribor; Avgust Pavlinič, asistent, iz Franzdorfa na glavni kolodvor v Mariboru; pristav Hugo Siegl iz Ptuj v Gradec; asistent Rihard Lorenci iz Mezolombarde na Pragarško; asistent Ernst Franke iz Štore v Zidanmost; aspirant Janez Ebner iz Laškega v Štore; postajni načelnik Avgust Kolberer iz Ponikve kot postajni načelnik v Čmurek; pristav Franc Reindl iz Imnha v Ponikvo kot postajni načelnik; pristav Jurij Gratt iz Pragarškega kot postajni načelnik v Niederdorf; aspirant Jožef Jenko iz Sevnice v Čmurek; pristav Milan Malenica iz Matzleinsdorfa v Rogatec. Pri stavbnem ravateljstvu so premeščeni: Adolf Fontana, revident, iz Celja k sekciji Maribor, glavni kolodvor; inženir Alojz Pokorny, stavbni adjunkt, iz Celja v Bozen; inženir Jožef Tröster, stavbni adjunkt, iz Bozena v Celje; inženir Jožef Bayer, stavbni nadkomisar in predstojnik sekcije v Celju, v Gradec.

* **Iz šole.** Dvorazredna ljudska šola pri Sv. Dahu na Ostrem vrhu se razširi v 3 razredno. Nastavljeni so kot stalni učitelji ozir. učiteljice: na ljudski šoli v Vusenici stalni učitelj pri Št. Janžu Ivan Urek, na ljudski šoli v Dobovi stalni učitelj v Kapeli Franc Vadnal, in učiteljica suplentinja v Zrečah Ivana Preželj, na ljudski šoli pri Št. Jurju ob Pesnici tamošnja suplentinja Ema Regoršak, na ljudski šoli v Svičini tamošnja začasna učiteljica Marija Lazar, na ljudski šoli v Ostrovici tamošnji suplent Robert Benica, na ljudski šoli v Kapli tamošnja začasna učiteljica Marija Majeen. Šolski vodja pri Sv. Roku Martin Brišnik

in stalna učiteljica v Zidanem mostu Antonija Faks sta stopila v pokoj.

* **Imenovanje.** Glasom odloka papeževega majordoma Mons. Kajetana Bisleti z dne 17. majnika 1909 št. 79 so imenovali sv. oče Pij X. mnogočastitega gospoda Jurja Bezenšek, kn. šk. konz. svetovalca in župnika v Čadramu svojim tajnim komornikom supra namerum.

* **Sodnijski izpit** je napravil v Gradcu dne 14. junija sodni avskultant Franc Tiller.

* **Izpit** iz grščine in latinsčine za višjo gimnazijo, iz slovensčine za nižje razrede s slovenskim in nemškim učnim jezikom je napravil dne 18. t. m. na graški univerzi z dobrim uspehom g. Anton Rabuza, dema iz Št. Jurija ob južni železnici. Čestitamo!

* **Odborova seja** S. K. S. Z. bo v četrtek, dne 1. julija ob 5. uri popoldne v uredništvu „Slov. Gospodarja“.

* **Č. g. duhovnikom!** Blagovolite se ob priliki dekanjskih konferenc spominjati S. K. S. Z. v Mariboru s prispevki.

* **Družba duhovnikov lavant. škofije** (podporno društvo) ima dne 14. julija t. l. ob 1/4. uri popoldne svoj redni občni zbor v kn. šk. ord. pisarni. Na dnevnem redu je poleg navadnih poročil tudi volitev novega odbora. Društveniki se vljučno vabijo k zborovanju. — Te dni se je razposlalo vsem udom poročilo o delovanju družbe v zadnjem triletju. Udje so se pri tem tudi opozorili na zaostalo letnino in ustanovnino in sicer na belem robu priloženih položnic. Odbor.

* **Romarski vlak k Mariji Pomagaj** bo šel iz Celja dne 26. julija t. l. ob 8. uri zjutraj, ako se bodo premagale nekatere težave, katere še dela železnica. Isti dan pa bo šel posebni romarski vlak tudi iz Brežic k Mariji Pomagaj. Natančnejši vozni red in cene objavimo takoj, ko dobimo od železnice potrebne pogoje.

* **Romarski vlak v Marjino Celje** bo šel iz Maribora dne 9. avgusta t. l. Tudi o tem objavimo v kratkem vse potrebno. Vse tri vlake priredi Kršč. soc. zveza.

* **Zakrament sveto birme** je prejelo letos v Lavantinski škofiji od sedaj 2588 birmancev, in sicer v stolnici cerkvi v Mariboru na binkoštno nedeljo dne 30. majnika 783, na binkoštni ponedeljek dne 31. majnika pa 3. V šentlenarski dekaniji je bilo birmancev pri Sv. Juriju v Slov. goricah dne 12. junija 314, pri Sv. Anu na Kremsbergu 13. junija 390, pri Sv. Benediku 14. junija 274, v Negovi dne 15. junija 223, pri Sv. Trojici v Slov. gor. 16. junija 341, pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 17. junija 260, v celi dekaniji skupaj 1802. — Za 18. junija že napovedano birmovanje pri Sv. Rupertu v Slov. goricah je moralo izostati ter biti preloženo na poznejši čas, ker v ondodni župniji razsaja davica, za katero je obolelo veliko število otrok. Prevzvišeni gospod knez in škof so prejemali po vseh župnijah genljive dokaze srčne udanosti in ljubezni od strani dobrega in vernega ljudstva. Številni slavoloki s primernimi napisi, prisrčni pozdravi, podoknice pred župnišči, čarovita razsvetljavanja ob večerih (zlasti n. pr. pri Sv. Trojici), množice zbranih vernikov, vse to je pričalo, kako naš narod spoštuje sveto cerkev in njene zastopnike. Ob priliki birmovanja so mil. nadpastir blagoslovili pri Sv. Jurju dve prenovljeni banderi s podobami presv. Rešnjega Telesa, Marije Pomočnice in sv. Jožefa; pri Sv. Benediku novo naročeni kip Lurške Matere božje; na meji šentlenarske in šentrupertske župnije pa lep občestni križ, katerega je dal okusno prenoviti novi grajček na Hrastovu, gospod Artur Kottas piem. Heldenberg. Pri tem križu, kakor po vseh župnijskih cerkvah, kjer je bilo birmovanje in kanoniško obiskovanje, so neutrudni nadpastir z veliko verno oznanjevali božjo besedo. Splošna ginjenost poslušalcev je bila znamenje, da je seme božjih nuskov padalo na rodovitna tla.

* **Vplačanje neposrednih davkov.** Tekom tretjega četrtletja 1909 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačani v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopj, ki so prasta hišno-najemniškega davka in sicer: 7 mesečni obrok dne 31. julija 1909, 8 mesečni obrok dne 31. avgusta 1909, 9 mesečni obrok dne 30. septembra 1909. II. Občna pridobnina in pridobnina podjet, podvrženih javnemu dajanju računov: III. četrtletni obrok dne 1. julija 1909. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1/3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgoraj naštetim rokom do vstete dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadlimi dokladami in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potem predpisane prisilnega postopanja.

* **Pridebinske izjave** za priredbeno dobo 1910—1911 se morajo vložiti v dobi od 1. julija do 1. avgusta 1909 in sicer pri okrajnem glavarstvu ali pri davčnem uradu, v kojih okrožju se davka podvrženo podjetje izvršuje. Napovedi se smejo podati ali pismeno ali ustno na zapisnik. Ustne izjave naj se zavoljo poznejšega pritiska strank prej ko mogoče oddajo.

* **Ustanovni občni zbor** bo imela dne 24. t. m. na Dansja Slovanska liga katoliških akademikov. Vrh se občni zbor ob 7. uri zvečer, ako bi pa takrat ne bil sklepčen, pa ob 8. uri.

* **Vesela družba**, zbrana pri „Škofu“ na Bizelskem, je darovala za obmejne Slovence 4 K 40 v.

* **Opozorjamo**, da je treba prošnje za vsprejem na deželni kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradcu za šolsko leto 1909/10 do 30. t. m. na ravateljstvo tega zavoda vpsolati. Natančnejše je rasvidno iz inserata v zadnji številki.